

Torero d'hivern

Teresa Costa-Gramunt / Eix-Diari

Miquel Adam (Barcelona, 1979), que treballa en el món editorial i coneix bé el que s'hi cou per dins, els seus tràfecs i misèries, fa poc ha publicat un llibre de relats: Torero d'hivern (Edicions de 1984).

Sostinc la teoria que tant si l'autor n'és conscient com si no a l'hora de posar-lo, els títols dels llibres signifiquen. Així, doncs, el torero d'hivern de Miquel Adam té sentit dins i fora de la tauromàquia entesa en un sentit ampli. Fins i tot a la coberta del llibre cal llegir-hi, en aquest cas, la ironia que hi posa el mateix autor, que a través d'un dibuix molt escaient es veu saludant al públic amb el seu característic barret a la mà, i que té clavades a l'esquena un grapat de banderilles. Toro a punt de ser toreja i sacrificat, doncs, tant com torero d'hivern, és a dir, en hores baixes, ja que la glòria dels toreros es dóna amb el sol d'estiu petant de ple a la plaça.

Els personatges de les narracions de Miquel Adam tenen la virtut de ser la fina caricatura de gent normal, però que posats en situacions una mica novel·lesques obren ben histriònicament, creient-se els uns per sobre del que són, i els altres per sota del que són, alguns amb la capacitat per torear la vida i altres és la vida la que els toreja a ells.

Gent que sovint representa ara el toro ara el torero, però sempre un torero d'hivern. És a dir, un torero més aviat trist, amb els lluentons fora de temps, tot i que la lluita sigui per combatre aquesta tristesa, la vall de llàgrimes per més que se la vulgui disfressar o banderillar a cops de cigarret o de cerveses.

És l'estampa del món que vivim, mal ens pesi. El món possiblement sempre hagi estat el mateix: ple de toros més o menys salvatges i toreros intentant torear les envestides dels toros, i toros sacrificats per toreros més o menys hàbils o valents, bescanviant-se els papers, ara l'un, ara l'altre, la ratlla de la víctima i el botxí és tan prima.

Una de les constants d'aquests relats de Miquel Adam és la presència d'escriptors mediocres amb tics megalòmans –res nou sobre la Terra!-, o editors confosos en el maremagnum de fires de llibres famoses com la de Frankfurt. Són destil·lacions via literatura d'un univers, sovint clos en ell mateix, un món que l'autor coneix molt bé i que descriu amb gràcia torera, amb fina ironia, amb un humor blanc, per a res feridor, un humor intel·ligent.

Amb aquests relats de Miquel Adam, molt ben treballats, podem anar enllà del gust o del disgust per la tauromàquia del nostre dies postmoderns, per veure-hi la mitificació laica de personatges i històries que, tot estant inspirades en la més estricta actualitat, ens remeten als vells problemes de sempre: la dificultat de les relacions humanes, les tensions i lluites de poder, la batalla contra les injustícies, la nostra vulnerabilitat com a persones malgrat les fatxenderies toreres...

I és que, vistos des de fora, que és el que fa l'autor amb una gran habilitat perceptiva, tots plegats constituïm, ara com sempre, un quadre de costums, una nodrida representació humana en una gran plaça, els uns cridant, els altres plorant ni que vagin amb vestits de llums, i a vegades amb el toro confós, fora de lloc, perquè el que voldria la noble bèstia és estar pasturant en un prat, feliç en plena natura. Podem identificar-nos amb el toro i amb el torero. Així, doncs, ens atrevim a posar-nos davant del mirall tot llegint Torero d'hivern? Potser en alguna pàgina, o en més d'una, trobarem un reflex de nosaltres mateixos. Això és la literatura. Perquè en la nostra vida fins i tot el més pintat té dies de torero d'hivern: insípids, malgirbats malgrat el posat digne, humaníssims.